

Nr 197.

Av herr **Andersson** i Malmö m. fl., *angående stödjande av bostadsbyggnadsverksamheten i landet.*

Kriget och krisen hava skapat mycket stora svårigheter för byggnadsverksamheten i landet. Detta gäller i särskilt hög grad byggandet av bostäder. Det är olika faktorer som spela in och som varit avgörande i det nu inträdda tillståndet. Till dessa kan räknas den allmänna osäkerheten. Ingen vet hur den närmaste tiden kommer att gestalta sig. Men de osäkra och skiftande priserna på byggnads-materialier äro en bidragande orsak. Den kanske främsta anledningen till stagnationen inom byggnadsverksamheten torde dock vara knappheten på kapital, svårigheten att erhålla lån. Detta är en angelägenhet av betydande mått. Även beträffande redan uppförda hus finnas mycket stora svårigheter att erhålla lån. I många fall ha lån över huvud taget icke kunnat erhållas och i andra fall lån erbjudits till villkor, som byggnadsföretagarna icke kunnat acceptera. Detta har medfört att byggnadskreditiven icke kunnat återbetalas. De byggnadskreditivgivande bankerna ha därför nödgats låta kreditiven kvarligga i form av kortfristiga lån med tre månaders eller kortare uppsägningstid. Olägenheten härmed för bankernas del har bl. a. varit, att då under nuvarande åtstramning på penningmarknaden det sålunda bundna kapitalet icke kunnat ersättas, utlåning av kreditiv för nya byggnadsföretag förhindrats. Det är mycket stora kapitalbelopp som på detta sättet fastlåsts. Bostadssociala utredningen uppskatta approximativt lånebehovet av denna art, fasta lån till redan uppförda hus, för hela landet till icke mindre än cirka 80 mill. kr. I denna summa är icke egnahemsbyggelsen medtagen. Om på nu nämnt sätt fastlåsta byggnadskreditiv kunde lösgöras, skulle detta kunna medföra en uppräckning på byggnadsverksamheten.

Detta har således sin betydelse på även nybyggnadsverksamheten. Denna beräknas, gällande måhända främst bostadsbyggen, kraftigt nedgå 1940. Byggnadsverksamheten under 1940 beräknas komma att ligga långt under hälften av samma verksamhet sist förflutna år. Vad detta betyder för arbetsmarknaden, med den ställning av nyckelindustri som byggnadsindustrien har, samt med hänsyn till sociala förhållanden på bostads- och hyresmarknaden, torde vara tämligen klart. Ur alla omständigheter böra åtgärder vidtagas för hindrandet av den katastrofala nedgången av byggandet av bostäder, som annars kan befaras uppstå. Det allmänna, stat och kommun, bör här samverka för att nå bästa möjliga resultat. I främsta rummet bör denna allmänna hjälp taga sikte på byggandet av nya bostäder, i första hand då denna verksamhet handhaves av kooperativa bostadsföreningar.

Hjälpen bör avse såväl lån till redan uppförda hus, för frigörandet av där fastlåsta byggnadskreditiv, som även lån för nybyggnadsverksamhet av bostäder.

Härmed hemställes sålunda,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder avseende det stöd åt byggandet av bostäder, som med hänsyn till i motiveringen angivna omständigheter äro erforderliga.

Stockholm den 23 januari 1940.

Olof Andersson,
Malmö.

Ernst Hage.

Carl Lindberg
i Stockholm.
